

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

PROCESUL-VERBAL nr. 37

al ședinței publice a Consiliului Audiovizualului
din 06 octombrie 2023, ora 11:00
mun. Chișinău

TOTAL MEMBRI PREZENȚI: 7

TOTAL DECIZII ADOPTATE: 8

DECIZII ANEXATE: 307-314

PREȘEDINTA ȘEDINȚEI: Liliana VIȚU-EȘANU.

MEMBRII PREZENȚI: Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSKI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

SECȚIA ASISTENȚĂ CONSILIU: Olimpia MORARU (șef SAC).

SECȚIA JURIDICĂ: Grigore CHIȚANU (șef SJ).

INVITAȚI: M. Barașianț (PP MAN).

Dna Liliana VIȚU-EȘANU, președinta ședinței, a constatat caracterul deliberativ al ședinței și a pus la vot aprobarea deschiderii acesteia.

S-a votat: PRO – (7) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSKI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

Ședința a fost declarată deschisă.

În debutul ședinței, președinta Consiliului Audiovizualului, Liliana Vițu-Eșanu, a declarat că Consiliul Audiovizualului a fost invitat să devină membru observator al Grupului autorităților europene de reglementare pentru serviciile media audiovizuale – ERGA.

Demersul de asociere ca observatori a fost formulat împreună cu președinta Consiliului Național al Audiovizualului din Ucraina, Olha Herasymyuk, în luna iunie 2023, în contextul obținerii de către Republica Moldova și Ucraina a statutului de țări candidate la aderarea la Uniunea Europeană.

Este un rezultat bun al activității noastre. Felicitări tuturor!

Propuneri la Ordinea de zi:

- Solicitare din partea DCSMA de a exclude de pe ordinea de zi subiectul nr. 3: Cu privire la rezultatele controlului efectuat în temeiul Deciziei Consiliului Audiovizualului nr. 279 din 08 septembrie 2023;
- Solicitare din partea furnizorului de servicii media audiovizuale „TELESISTEM TV” SRL de a amâna examinarea subiectului nr. 5: Cu privire la examinarea cererii de prelungire a licenței de emisie eliberate furnizorului de servicii media „TELESISTEM TV” SRL pentru serviciul de televiziune „Primul în Moldova”;
- Solicitare din partea DLF de a exclude de pe ordinea de zi subiectul nr. 7: Cu privire la examinarea cererii de eliberare a licenței de emisie furnizorului de servicii media „Real Radio” SRL pentru serviciul de televiziune „Familia”;
- Solicitare din partea DCSMA de a include pe ordinea de zi subiectul suplimentar: Cu privire la examinarea unor cereri de modificare a declarațiilor privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor.

*Dna Liliana VIȚU-EȘANU, președinta ședinței,
a pus la vot ordinea de zi cu modificările acceptate, după cum urmează:*

ORDINEA DE ZI APROBATĂ:

1) Cu privire la reflectarea alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023 (perioada monitorizată 25 septembrie-01 octombrie 2023)

Raportor: Stețcaia Victoria, șef adjunct DCSMA

2) Cu privire la examinarea rezultatelor controlului serviciului media audiovizual de televiziune „Jurnal TV”, ca urmare a sesizării dlui Ion Ceban

Raportor: Stețcaia Victoria, șef adjunct DCSMA

3) Cu privire la examinarea unor cereri de modificare a declarațiilor privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor

Raportor: Stețcaia Victoria, șef adjunct DCSMA

4) Cu privire la examinarea cererii de eliberare a autorizației de retransmisiune „CATV-NET PLUS” SRL

Raportor: Rusu Ecaterina, controlor de stat superior DACD

5) Cu privire la examinarea cererii de modificare a asociatului „MEDIA PLATFORM” SRL

Raportor: Habravan Irina, consultant superior DLF

6) Cu privire la avizarea proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea Planului de Acțiuni pentru Aderarea la Uniunea Europeană pentru anii 2023-2027

Raportor: Mititelu Ana, consultant SJ

7) Cu privire la avizarea proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de Lege privind modificarea unor acte normative (privind procesul de elaborare și promovare a proiectelor de acte normative)

Raportor: Mașaeu Maria, consultant principal SJ

8) Cu referire la proiectul Regulamentului privind conținuturile audiovizuale

Raportor: Chițanu Grigore, șef SJ

S-a votat: PRO – (7) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSKI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

Ordinea de zi a fost aprobată unanim.

1. S-a examinat: *Cu privire la reflectarea alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023 (perioada monitorizată 25 septembrie-01 octombrie 2023)*

A raportat: Stețcaia Victoria

Raportul DCSMA se anexează.

S-a decis:

Se ia act de rezultatele controlului serviciilor media audiovizuale **de televiziune:** „ATV”, „Agro TV Moldova”, „Jurnal TV”, „ITV”, „Moldova 1”, „ALBASAT”, „Orizont TV”, „TV Elita”, „Drochia TV”, „Exclusiv TV”, „Media TV”, „TVR Moldova”, „PRO TV Chișinău”, „Cinema 1”, „Vocea Basarabiei TV”, „TV8”, „R Live TV”, „TVC 21”, „Găgăuzia TV”, „Canal Regional”, „BAS TV”,

„N4”, „ONE TV” („LEGAL TV”), „STAR TV” („GN TV”) și „ART-TV”, și de **radiodifuziune sonoră**: „Radio Orhei FM”, „Aquarelle FM”, „Radio Chișinău”, „Jurnal FM”, „Radio Moldova”, „Radio Moldova Tineret”, „Bugeac FM”, „Radio Plai”, „Radio Media”, „HIT FM”, „Radio Relax”, „Radio Roks”, „BIZIM DALGAMIZ”, „Vocea Basarabiei”, „GRT FM”, „BAS FM”. „Radio Noroc” și se aprobă Raportul de monitorizare privind reflectarea alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023, pentru perioada 25 septembrie-01 octombrie 2023 (se anexează).

Raportul de monitorizare privind reflectarea alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023 se remite Comisiei Electorale Centrale și se publică pe pagina web oficială a Consiliului Audiovizualului și pe paginile web ale furnizorilor de servicii media, cel târziu la data de 07 octombrie 2023, conform prevederilor art. 90 alin. (16) din Codul electoral.

S-a votat: PRO – (7) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHAILEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 307 din 06 octombrie 2023 se anexează.

2. S-a examinat: *Cu privire la examinarea rezultatelor controlului serviciului media audiovizual de televiziune „Jurnal TV”, ca urmare a sesizării dlui Ion Ceban*

A raportat: Stețcaia Victoria

Raportul DCSMA se anexează.

A fost audiată: Mariana Barașianț, reprezentantă PP MAN

(Înregistrarea Video cu comentariile reprezentantului se păstrează în arhiva CA.)

Comentarii:

SERVICIUL JURIDIC: Stimați membri, cu privire la art. 89 din Codul electoral, perioada electorală a început pe data de 07 august 2023, însă concurenții au fost desemnați mai târziu. Campania electorală începe astăzi, respectiv, principiul echității urmează a fi respectat în campania electorală. Ce ține de art. 13, Direcția control servicii media audiovizuale nu a stabilit încălcări.

Întrebări către reprezentantă:

E. RÎBCA: În intervenția pe care ați avut-o ați menționat că a fost o încălcare a art. 13 alin. (1) lit. a) din CSMA: „*să asigure distincția clară dintre fapte și opinii*”. Ce trebuia să facă moderatorul emisiunii a serviciului media audiovizual de televiziune „Jurnal TV” în acest caz?

REPREZENTANTĂ: În opinia noastră, moderatul urma să intervină pentru a informa publicul că acele expuneri sunt doar poziția invitaților și nu reprezintă o faptă stabilită. Chiar dacă s-a menționat faptul că a fost plasat un număr de telefon pentru a interveni cu dreptul la replică, mai sunt prevederile alin. (6) și (7) ale art. 13, care, de asemenea, stabilesc că în programele audiovizuale de natură politică urmează a fi prezentate punctele de vedere aflate în opoziție și prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție se asigură în cadrul aceluiași program audiovizual. Moderatorul urma să intervină mai activ, așa cum rezultă din raport într-o altă situație în aceeași emisiune.

A. GONȚA: Pretindeți că dl Ceban trebuia invitat în următoarea emisiune ca să dezmință faptul că este, cum a fost numit, „agentul Kremlinului”? La aceste afirmații vă referiți?

REPREZENTANTĂ: Prin această sesizare nu a fost solicitat dreptul la replică, precum am menționat dreptul de a depune o acțiune privind defăimarea îi aparține dlui Ceban în raport cu invitații emisiunii. Însă, în opinia noastră, moderatorul urma să intervină ori să-l contacteze pe dl Ceban și să solicite replica, ori să se expună mai clar pentru telespectatori...

A. GONȚA: Dl Ceban trebuia să dezminț faptul că în 2014 a participat și a susținut referendumul în Găgăuzia sau alte afirmații care sunt bazate pe fapte. Spuneți că nu s-a făcut distincția clară între opinie și fapte, dl Nantoi, de câteva ori, a zis: „este opinia mea personală”. Deci, este clar că este vorba de opinie și nu de fapte într-o emisiune analitică. El a făcut o precizare foarte clară și a răspuns la o întrebare adresată tot de către un invitat. Dacă considerați că dl Ceban s-a simțit defăimat, i-a fost lezată onoarea, are dreptul, într-adevăr, să atace în judecată serviciul media audiovizual de televiziune „Jurnal TV”, dar pe o altă lege. Chiar dacă ar fi fost sunat dl Ceban, mă îndoiesc că el ar fi dorit să participe la o astfel de dezbatere și să zică: „eu nu sunt agentul Kremlinului”.

REPREZENTANTĂ: Vreau să vă atrag atenția și la constatarea din proiectul de decizie referitoare la faptul că acele judecăți de valoare au un substrat factologic și, de fapt, în această situație, consider că nu este competența Consiliului Audiovizualului de a stabili dacă există sau nu există un substrat factologic suficient, or, aceasta ține de competența instanțelor de judecată.

Noi nu contestăm cele declarate, precum am menționat și în discursul anterior, dl Ceban va decide asupra depunerii sau nedepunerii unei cereri prealabile. Prin sesizare am încercat să contestăm anume reacția sau comportamentul moderatorului acestei emisiuni, care, în opinia noastră, nu a intervenit suficient.

A. GONȚA: Cereți ca noi să sancționăm participanții la emisiune?

REPREZENTANTĂ: Da, sancțiune pentru serviciul media audiovizual de televiziune „Jurnal TV” din motiv că moderatorul emisiunii nu a intervenit suficient.

E. RÎBCA: În răspunsul serviciului media audiovizual de televiziune „Jurnal TV” se menționează că nu au recepționat o cerere de acordare a dreptului la replică sau o altă cerere care ar fi avut ca obiect dezmințirea/rectificarea celor menționate în emisiune. Vreau să-mi confirmați dacă o asemenea cerere a fost înaintată către serviciul media audiovizual de televiziune „Jurnal TV”?

REPREZENTANTĂ: Nu, nu a fost depusă.

E. RÎBCA: Ați început intervenția de astăzi cu ceea ce ține de asigurarea distincției dintre fapte și opinii, ulterior, ați menționat că nu este atribuția Consiliului Audiovizualului de a stabili sau a nu stabili substratul factologic suficient, totuși, insistați pe această cerere. În opinia dvs., ce trebuia să facă acel prezentator?

REPREZENTANTĂ: În opinia noastră, moderatorul emisiunii urma să oprească discuția despre un potențial candidat, aflându-se în perioada electorală, și să facă un comentariu în acest sens, pentru ca telespectatorilor să le fie clar că au fost unele opinii și nu fapte. Moderatorul trebuia să menționeze clar și exact că este opinia acelor invitați.

S-a decis:

1. Se ia act de rezultatele controlului serviciului media audiovizual de televiziune „Jurnal TV”, ca urmare a petiției președintelui Partidului Politic Mișcarea Alternativa Națională, Ion Ceban.

S-a votat: PRO – (7) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSKI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

2. Se respinge petiția nr. 037 din 14.09.2023 din partea președintelui Partidului Politic Mișcarea Alternativa Națională, Ion Ceban.

S-a votat: PRO – (7) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSKI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 308 din 06 octombrie 2023 se anexează.

3. S-a examinat: *Cu privire la examinarea unor cereri de modificare a declarațiilor privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor*

A raportat: Stețcaia Victoria

Raportul DCSMA se anexează.

S-a decis:

Se aprobă modificarea declarațiilor privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023, depuse de furnizorii de servicii media Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova” pentru serviciile media audiovizuale „Moldova-1” și „Radio Moldova”, „ARCHIDOC GRUP” SRL pentru serviciul media audiovizual „Orizont TV”, „Media Forum” SRL pentru serviciul media audiovizual „Radio Orhei FM”, și „MEDIA PRO GROUP” SRL pentru serviciul media audiovizual „ITV”.

S-a votat: **PRO – (7) UNANIM** – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

Comentarii:

L. VIȚU-EȘANU: Declarațiile modificate vor fi plasate în locul celor inițiale pe pagina web a furnizorului de servicii media și pe pagina web oficială a Consiliului Audiovizualului, în termen de 24 de ore de la adoptarea prezentei decizii.

E. RÎBCA: Propun să păstrăm pe pagina noastră web o arhivă a acelor declarații, învechite deja, pentru că vom mai avea situații de genul celor de astăzi, când în petiții se declara că declarațiile au fost aprobate cu încălcări.

R. MIHALEVSCHI: Noi putem păstra acele declarații, dar cu mențiunea Declarații modificate.

DECIZIA nr. 309 din 06 octombrie 2023 se anexează.

4. S-a examinat: *Cu privire la examinarea cererii de eliberare a autorizației de retransmisiune „CATV-NET PLUS” SRL*

A raportat: Rusu Ecaterina

Raportul DACD se anexează.

S-a decis:

Se admite cererea f/nr. din 22.09.2023 și se eliberează autorizație de retransmisiune întreprinderii „CATV-NET PLUS” SRL, pe o perioadă de zece ani, precum și se aprobă Oferta de servicii media audiovizuale retransmisă de „CATV-NET PLUS” SRL în municipiul Ungheni.

S-a votat: **PRO – (7) UNANIM** – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 310 din 06 octombrie 2023 se anexează.

5. S-a examinat: *Cu privire la examinarea cererii de modificare a asociatului „MEDIA PLATFORM” SRL*

A raportat: Habravan Irina

Raportul DLF se anexează.

S-a decis:

Se admite cererea f/nr. din 20.09.2023 și se oferă acordul în vederea modificării asociatului furnizorului de servicii media „MEDIA PLATFORM” SRL, fondator al serviciului de televiziune „TV9”, cu includerea în componența asociațiilor a cetățencelor Iovva Natalia și Bucatari Iulia.

S-a votat: PRO – (7) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 311 din 06 octombrie 2023 se anexează.

6. S-a examinat: *Cu privire la avizarea proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea Planului de Acțiuni pentru Aderarea la Uniunea Europeană pentru anii 2023-2027*

A raportat: Mititelu Ana

Raportul SJ se anexează.

S-a decis:

Se aprobă și se prezintă Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova și Cancelariei de Stat a Republicii Moldova prezentul Aviz la proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Planului Național de Acțiuni pentru Aderarea la Uniunea Europeană pentru anii 2023-2027.

S-a votat: PRO – (7) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 312 din 06 octombrie 2023 se anexează.

7. S-a examinat: *Cu privire la avizarea proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de Lege privind modificarea unor acte normative (privind procesul de elaborare și promovare a proiectelor de acte normative)*

A raportat: Mașaeu Maria

Raportul SJ se anexează.

S-a decis:

Se aprobă și se prezintă Ministerului Justiției al Republicii Moldova și, în copie, Cancelariei de Stat a Republicii Moldova prezentul Aviz la proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de Lege privind modificarea unor acte normative (referitor la procesul de elaborare și promovare a proiectelor de acte normative).

S-a votat: PRO – (7) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 313 din 06 octombrie 2023 se anexează.

8. S-a examinat: *Cu referire la proiectul Regulamentului privind conținuturile audiovizuale*

A raportat: Chițanu Grigore

Raportul SJ se anexează.

Comentarii:

T. CRESTENCO: Propun modificarea pct. 1 din decizie, după cum urmează: Se remite Ministerului Justiției pentru expertizare și Avocatului Poporului, Avocatului Poporului pentru protecția drepturilor copilului, Consiliului pentru Egalitate, Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Consiliului Concurenței, Comisiei Electorale Centrale, Ministerului Sănătății, Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea

Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, pentru avizare, proiectul deciziei pentru aprobarea Regulamentului privind conținuturile audiovizuale.

E. RÎBCA: Sunt de acord. Doar o completare. Expertiza este cea juridică, în rest se cer avize.

S-a decis:

Se remite Ministerului Justiției pentru expertizare și Avocatului Poporului, Avocatului Poporului pentru drepturile copilului, Consiliului pentru Egalitate, Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Consiliului Concurenței, Comisiei Electorale Centrale, Ministerului Sănătății, Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, pentru avizare, proiectul deciziei pentru aprobarea Regulamentului privind conținuturile audiovizuale.

S-a votat: PRO – (7) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSKI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 314 din 06 octombrie 2023 se anexează.

Comentarii:

E. RÎBCA: Rog Serviciul juridic să prezinte anumite precizări referitoare la termenele de examinare a petițiilor ce țin de reflectarea campaniei electorale.

SERVICIUL JURIDIC: Stimați membri, în perioada electorală, contestațiile ce se referă la reflectarea campaniilor electorale trebuie examinate în termen de 3 zile, potrivit art. 100 din Codul electoral, deoarece la art. 91 este menționat expres: *contestațiile în sensul Codului electoral ce se referă la reflectarea campaniei electorale sunt examinate de Consiliul Audiovizualului.*

Petițiile ce țin de dezinformare se examinează în 5 zile, conform art. 83 alin. (4¹) din CSMA: *În perioada electorală, examinarea sesizărilor/petițiilor sau controlul din oficiu vizând acțiuni de dezinformare se efectuează de către Consiliul Audiovizualului în termen de cel mult 5 zile lucrătoare. În cazul în care sunt petiții pe alte prevederi din CSMA, ele se examinează în conformitate cu art. 83 alin. (4), în termen de 15 zile lucrătoare.*

Dna Liliana VIȚU-EȘANU, președinta ședinței, a constatat că ordinea de zi a fost epuizată și a pus la vot aprobarea închiderii acesteia.

S-a votat: PRO – (7) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSKI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

Ședința a fost declarată închisă.

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU

Ex. Lilia Guțu